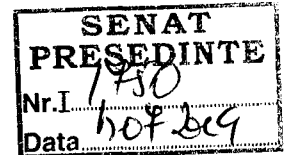

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

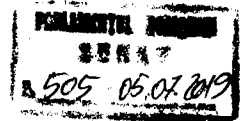

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1991A/2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. **5514** / **04 JUL 2019**

Domnului
Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

1905/1006
În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 2 septembrie 2019 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 18 septembrie 2019.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Președinte,

Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1991A / 2019

Parlamentul României
Camera Deputaților
Cabinet Secretar general

București, 03 iulie 2019
Nr. 2/5513

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 5481 / 03 JUL 2019

Domnului Valer DORNEANU
Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

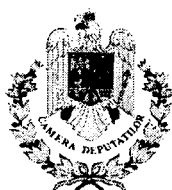
Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România referitoare la Legea pentru modificarea Legii nr.77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite (Plx.10/2019).

Cu aleasă considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia Claudia MIHALCEA

ROMANIA

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/5513/03.07.2019

Către,

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnei Silvia Claudia MIHALCEA

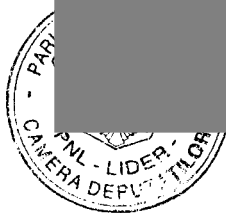
Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUP PARLAMENTAR PNL
Nr. 36-15/336
Ziua 03 Luna 07 Anul 2019

Doamnă Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15, alin.(1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm **Sesizarea** la Curtea Constituțională cu privire la **Legii pentru modificarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite (PLx 10/2019)**, adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de 26.06.2019, în calitate de cameră decizională.

Lider Grup PNL,

Dep. Raluca TURCAN

Lider Grup USR,

Dep. Cristina Mădălina PRUNĂ

**Către,
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Domnului Valer Dorneanu,
Președintele Curții Constituționale a României**

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru modificarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite (PLx 10/2019), pe care o considerăm neconformă cu o serie de articole din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I.) SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul prezentei sesizări a fost inițiată în anul 2018, sub denumirea „*Propunere legislativă pentru abrogarea alin. (4) al art. 1 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credit*” de către domnul senator Daniel-Cătălin Zamfir (ALDE).

Potrivit expunerii de motive atașate propunerii legislative, scopul legii este extinderea aplicării Legii nr. 77/2016 și cu privire la creditele acordate prin programul „Prima acasă”, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea

implementării programului „Prima casă”, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Derularea procedurii legislative la Senat:

- la data de 22.05.2018 a fost înregistrată pentru dezbatere cu codul B260;
- la data de 14.06.2018 a fost primit avizul favorabil al Consiliului Economic și Social, înregistrat cu nr. 3258;
- la data de 28.06.2018 a fost primit avizul favorabil al Consiliului Legislativ, înregistrat cu nr. 630;
- la data de 04.09.2018 a fost înregistrată la Biroul Permanent cu codul L505;
- la data de 26.09.2018 a fost primit avizul favorabil emis de Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități, înregistrat cu nr. 400;
- la data de 09.10.2018 a fost primit avizul favorabil emis de Comisia economică, industriei și servicii, înregistrat cu nr. 853;
- la data de 12.11.2018 a fost aprobată prelungirea termenului de adoptare tacită de la 45 la 60 de zile;
- la data de 12.12.2018 a fost primit raportul favorabil cu amendamente emis de Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital, înregistrat cu nr. 510;
- la data de 19.12.2018 a fost adoptată în plen, cu 73 de voturi pentru, 26 împotriva și o abținere.

Derularea procedurii legislative la Camera Deputaților:

- la data de 04.02.2019 a fost înregistrată la Biroul Permanent cu codul PL-x nr. 10/2019;
- la data de 19.02.2019 a fost primit avizul favorabil al Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, înregistrat cu nr. 4c-6/50;
- la data de 26.06.2019 a fost primit raportul favorabil cu amendamente emis de Comisia juridică, de disciplină și imunități;
- la data de 26.06.2019 a fost adoptată în plen, cu 171 de voturi pentru, 94 contra și 11 abțineri.

II.) MOTIVE EXTRINSECI DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. Încălcarea art. 141 și art. 79, coroborate cu art. 1 alin. (5) din Constituție

Având în vedere că, prin amendamentele depuse și adoptate la Senat, propunerea legislativă inițială s-a transformat total într-o nouă propunere legislativă, atât avizul CES, cât și avizul Consiliului Legislativ au devenit lipsite de obiect.

Practic propunerea legislativă rezultată prin amendamentele inițiatorului nu a moștenit decât numărul inițial de înregistrare de la Senat, conținutul, inclusiv titlul, fiind complet schimbat. Nu s-a solicitat niciodată avizul CES și, respectiv, avizul Consiliului Legislativ cu privire la această formă rezultată a legii.

Cu privire la lipsa avizului CES:

Articolul 141 din Constituție instituie Consiliul Economic și Social (CES) ca organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului, în domeniile stabilite prin legea sa organică. Instituindu-se chiar prin Constituție rolul lui de organ pe lângă Parlament, ca putere legislativă, este evident că CES a fost conceput ca un organ cu atribuții în domeniul legislativ și dă expresie constituțională caracterului democratic al legiferării.

Potrivit **art. 1 alin. (2) din Legea nr. 248/2013** privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social: "*Consiliul Economic și Social este instituție publică de interes național, tripartită, autonomă, constituită în scopul realizării dialogului tripartit la nivel național dintre organizațiile patronale, organizațiile sindicale și reprezentanți ai asociațiilor și fundațiilor neguvernamentale ai societății civile.*"

De asemenea, conform **art. 2 alin. (1) și (2):** "*(1) Consiliul Economic și Social este consultat obligatoriu asupra proiectelor de acte normative inițiate de Guvern sau a propunerilor legislative ale deputaților ori senatorilor. Rezultatul acestei consultări se concretizează în avize la proiectele de acte normative.*

(2) Domeniile de specialitate ale Consiliului Economic și Social sunt:

(...)

e) protecția consumatorului și concurență loială;"

În sfârșit, **potrivit art. 5** din această lege:

"Consiliul Economic și Social exercită următoarele atribuții:

a) avizează proiectele de acte normative din domeniile de specialitate prevăzute la art. 2 alin. (2) inițiate de Guvern, precum și propunerile legislative ale deputaților și senatorilor, invitând inițiatorii la dezbaterile actelor normative;

b) elaborează, la solicitarea Guvernului, a Parlamentului sau din proprie inițiativă, analize și studii privind realitățile economice și sociale."

Curtea Constituțională s-a pronunțat recent în sensul că legea adoptată fără avizul CES în această materie a protecției consumatorilor este neconstituțională. Astfel, prin *Deciziile nr. 139/2019, 140/2019 și nr. 141/2019*, Curtea Constituțională a admis obiecțiile de neconstituționalitate cu privire la trei legi¹, reținând lipsa avizului CES.

¹ Legea pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar; Legea pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.50/2010 privind contractele de credit

Avizul CES nu este însă unul formal. Indiferent de caracterul favorabil sau nefavorabil al avizului, important este ca acesta să reflecte în esență *conținutul principal* al viitoarei legi. Or, în acest caz, avizul CES inițial *nu are nicio valoare juridică*, având în vedere faptul că a fost înlăturat total conținutul inițial al propunerii legislative, iar propunerea legislativă cu noul conținut nu a fost supusă avizului CES. Rezultatul final nu este altul decât inexistența avizului CES și, prin urmare, neconstituționalitatea legii, pe acest considerent, fiind încălcată legalitatea procesului legislativ și, prin aceasta, art. 1 alin. (5) din Constituție.

Dacă nu s-ar da o asemenea soluție, practic s-ar permite eludarea dispozițiilor constituționale și legale imperative privind avizul CES, fiind evident că, atât textul constituțional, cât și prevederile Legii nr. 248/2013 au în vedere *o consultare reală, efectivă cu privire la conținutul propunerii legislative, iar nu existența unui aviz formal, care nu are nicio legătură de substanță cu propunerea legislativă dezbătută și adoptată de Parlament.*

Cu privire la lipsa avizului Consiliului Legislativ

Potrivit **art. 79 alin. (1) din Constituție:**

(1) Consiliul Legislativ este organ consultativ de specialitate al Parlamentului, care avizează proiectele de acte normative în vederea sistematizării, unificării și coordonării întregii legislații. El ține evidența oficială a legislației României.

De asemenea, potrivit art. 2 alin. 1 lit. a) și b) din Legea nr. 73/1003 pentru înființarea și funcționarea Consiliului Legislativ:

"Art. 2.

(1) Consiliul Legislativ are următoarele atribuții:

*a) analizează și avizează proiectele de legi, **propunerile legislative** și proiectele de ordonanțe și de hotărâri cu caracter normativ ale Guvernului, în vederea supunerii lor spre legiferare sau adoptare, după caz;*

*b) analizează și avizează, la cererea președintelui comisiei parlamentare sesizate în fond, **amendamentele** supuse dezbaterii comisiei și proiectele de legi sau propunerile legislative primite de comisie după adoptarea lor de către una dintre Camerele Parlamentului;"*

Tot astfel, potrivit art. 99 alin. (7) din Regulamentul Camerei Deputaților, *"Președintele comisiei sesizate în fond poate solicita punctul de vedere al Consiliului Legislativ cu privire la unele amendamente, punct de vedere care va fi trimis în termenul stabilit de comisie."*

Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul că nu există o obligație de a solicita din nou avizul Consiliului Legislativ cu privire la amendamente (Decizia CCR 710/2009 și Decizia nr. 299/2015), însă o asemenea soluție își menține valabilitatea în condițiile în care amendamentele, oricâte ca număr și conținut, se înscriu totuși în propunerea legislativă inițială, care se menține fie și în parte.

Or, în condițiile în care, prin amendamentele depuse, practic *conținutul propunerii legislative inițiale a fost eliminat și înlocuit cu un conținut complet nou exclusiv pe baza amendamentelor*, avizul inițial al Consiliului Legislativ a devenit lipsit de obiect, astfel încât era necesar ca, pentru a respecta legalitatea procesului legislativ, să se solicite avizul Consiliului legislativ cu privire la amendamentele suspuse dezbaterii, cu atât mai mult cu cât aceste chestiuni prezentau

pentru consumatori; Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, precum și pentru completarea art.120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului.

o reală complexitate, fiind în discuție chiar corelația cu deciziile Curții Constituționale pronunțate în materie.

În concluzie, legea este neconstituțională în raport cu art. art. 141, art. 79 coroborate cu art. 1 alin. (5) din Constituție, pentru că a fost adoptată în lipsa avizului CES și a avizului Consiliului Legislativ, în condițiile în care avizele inițiale vizau un text respins, iar noul conținut normativ efectiv adoptat de Parlament nu a fost niciodată supus avizării.

2. Încălcarea art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție

Expunerea de motive ce însoțește Legea privește doar propunerea inițială a inițiatorului, respectiv introducerea sub incidența Legii nr.77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite și a debitorilor ce au contractat credite prin programul "Prima Casă, fără nicio legătură, nici măcar conexă, cu textul Legii așa cum a fost acesta adoptat de Parlament.

Totodată, încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție, din perspectiva clarității și predictibilității legii, rezultă din faptul că propunerea legislativă nu este însoțită și de un studiu de impact, astfel cum prevăd în mod obligatoriu dispozițiile exprese ale Legii nr. 24/2000, la art. 6 alin. (3), art. 7, art. 20, art. 30 – 33. Din prevederile indicate rezultă, pe de o parte, caracterul obligatoriu al studiului de impact, iar pe de altă parte, domeniile în legătură cu care acesta trebuie efectuat (efectele asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, efectele sociale, economice, legislative pe care propunerea le poate genera).

Curtea Constituțională a constatat, recent, prin Decizia nr. 139/2019, faptul că lipsa unui studiu de impact pentru fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative astfel încât actul normativ să răspundă "unor nevoi sociale reale și dreptății sociale" generează neconstituționalitatea întregului act normativ; *"Astfel fiind, Curtea reține că lipsa motivării soluțiilor legislative este de natură să aducă atingere și dispozițiilor art.1 alin.(3) din Constituție, care consacră statul de drept și principiul dreptății, în sensul argumentelor anterior prezentate"*

III.) MOTIVE INTRINSECI DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. Punctele 2 și 9 ale articolului unic din lege, referitoare la art. 4 alin. (1¹)-(1³) și art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, încalcă art. 1 alin. (3) și (5), art. 21 alin. (3) și art. 124 din Constituție

„Art. 4 alin. (1¹) Se consideră întotdeauna că există impreviziune:

- a) în cazul în care cursul de schimb al monedei creditului a depășit cu cel puțin 20% nivelul cursului din data contractării creditului;*
- b) în cazul în care gradul de îndatorare al debitorului a depășit cu cel puțin 20% nivelul maxim al gradului de îndatorare stabilit de BNR;*
- c) în cazul în care debitorul a fost executat silit prin vânzarea imobilului cu destinația de locuință;*
- d) în alte cazuri care relevă un dezechilibru contractual, în sensul art.4 alin.(3).*

(1²) În situațiile prevăzute la art. 4 alin. (1¹) revine părților obligația de a renegocia contractul, iar renegocierea trebuie să fie una efectivă prin raportare la noua realitate. Adaptarea

contractului, pe parcursul executării sale, la noua realitate intervenită, echivalează cu menținerea utilității sociale a contractului, mai precis permite executarea în continuare a contractului prin reechilibrarea prestațiilor.

(1³) Revine creditorului obligația de a dovedi în fața instanțelor de judecată faptul că debitorul care a făcut o notificare de dare în plată nu îndeplinește condițiile de admisibilitate, inclusiv condiția privind impreviziunea.”

Art. 8 alin. (5) – Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra debitorului. În cazul debitorului împotriva căruia s-a derulat și finalizat o procedură de executare silită, prin vânzarea imobilului cu destinație de locuință și împotriva căruia se continuă executarea, se instituie o prezumție absolute și irefragabilă de impreviziune.”

Teoria impreviziunii își are sediul materiei în art. 1271 C. civ., constituind o excepție aparentă de la principiul forței obligatorii a contractului care lipsește contractul de efectele dorite inițial de părți, fie prin posibilitatea instanței de a adapta contractul pentru a distribui în mod echitabil între părți pierderile și beneficiile ce rezultă din schimbarea împrejurărilor, fie de a dispune încetarea contractului, la momentul și în condițiile pe care le stabilește, în ipoteza intervenirii, ulterior încheierii contractului, a unor schimbări exterioare, obiective, independente de voința părților.

Art. 1271 C. civ. are următorul cuprins:

(1) Părțile sunt ținute să își execute obligațiile, chiar dacă executarea lor a devenit mai oneroasă, fie datorită creșterii costurilor executării propriei obligații, fie datorită scăderii valorii contraprestației.

(2) Cu toate acestea, dacă executarea contractului a devenit excesiv de oneroasă datorită unei schimbări excepționale a împrejurărilor care ar face vădit injustă obligarea debitorului la executarea obligației, instanța poate să dispună:

a) adaptarea contractului, pentru a distribui în mod echitabil între părți pierderile și beneficiile ce rezultă din schimbarea împrejurărilor;

b) încetarea contractului, la momentul și în condițiile pe care le stabilește.

(3) Dispozițiile alin. (2) sunt aplicabile numai dacă:

a) schimbarea împrejurărilor a intervenit după încheierea contractului;

b) schimbarea împrejurărilor, precum și întinderea acesteia nu au fost și nici nu puteau fi avute în vedere de către debitor, în mod rezonabil, în momentul încheierii contractului;

c) debitorul nu și-a asumat riscul schimbării împrejurărilor și nici nu putea fi în mod rezonabil considerat că și-ar fi asumat acest risc;

d) debitorul a încercat, într-un termen rezonabil și cu bună-credință, negocierea adaptării rezonabile și echitabile a contractului.”

Se poate observa că, în concepția Codului civil, impreviziunea presupune posibilitatea instanței de judecată de a interveni, din rațiuni de echitate, în executarea contractului dintre părți, modificând acele prestații care, din motive excepționale, au devenit prea oneroase pentru una dintre părți.

Legea nr. 77/2016, modificată prin legea care face obiectul prezentei sesizări, dă expresie teoriei impreviziunii în raporturile juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor.

Or, prin introducerea art. 4 alin. (1¹) și modificarea art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 se instituie o derogare de la reglementarea de drept comun, în sensul că într-o o serie de situații impreviziunea ar urma să opereze *ope legis*, instanța având doar rolul de a verifica, formal, existența împrejurărilor prevăzute de dispozițiile antemenționate.

În această privință, Curtea Constituțională s-a exprimat, prin Decizia nr. 623/2016, reținând că „o astfel de instituție a impreviziunii aplicabilă *ope legis* pentru toate contractele încheiate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 77/2016 nu poate fi recunoscută, fiind în contradicție cu prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii, cele ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și cele ale art. 124 privind îndeplinirea justiției.” În motivarea celor statuate, Curtea a arătat, printre altele, următoarele:

„(...) legiuitorul înlătură posibilitatea controlului judecătoresc în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor specifice impreviziunii, respectiv **condițiile cu caracter obiectiv referitoare la cauza schimbării circumstanțelor (existența situației neprevăzute) sau la cuprinsul contractului (absența unei clauze de adaptare a contractului) și condițiile cu caracter subiectiv referitoare la atitudinea/conduita părților contractante (lipsa culpei debitorului în executarea contractului) sau la efectele schimbării circumstanțelor (caracterul licit al neexecutării obligațiilor contractuale)(...).** Cu alte cuvinte, legiuitorul stabilește o impreviziune aplicabilă *ope legis*, convertind situația premisă în efect consumat, fără evaluarea niciuneia dintre condițiile obiective sau subiective care caracterizează impreviziunea contractuală. Consecința directă este modificarea contractului în baza legii, intervenția judecătorului fiind una strict formală, limitată la verificarea condițiilor de admisibilitate a cererii, a căror întrunire cumulativă are ca efect direct darea în plată. Așa fiind, legea criticată înlătură controlul efectiv al instanței cu privire la starea de fapt, respectiv cu privire la cauza și efectele schimbării circumstanțelor de executare a contractului, dând prevalență unei presupuse stări de criză a contractului în privința debitorului. În mod implicit, legea rupe echilibrul contractului, instituind o prezumție absolută a incapacității de executare a contractului de către debitor, și elimină orice remediu judiciar prin atribuirea unui rol formal judecătorului cauzei, care este ținut de litera legii. (...)

Așadar, singura interpretare care se subsumează cadrului constituțional în ipoteza unei reglementări generale a impreviziunii în executarea contractelor de credit este cea potrivit căreia instanța judecătorească, în lipsa acordului dintre părți, are competența și obligația să aplice impreviziunea în cazul în care constată că sunt îndeplinite condițiile existenței acesteia. Curtea mai reiterează faptul că, față de cadrul legal existent la data încheierii contractelor de credit, prevederile legale criticate trebuie să se aplice doar debitorilor care, deși au acționat cu bună-credință, în conformitate cu prevederile art. 57 din Constituție, nu își mai pot îndeplini obligațiile ce rezultă din contractele de credit în urma intervenirii unui eveniment exterior și pe care nu l-au putut prevedea la data încheierii contractului de credit.”

În concluzie, legea care face obiectul controlului de constituționalitate sustrage controlului instanțelor de judecată verificarea unor condiții ale impreviziunii, precum existența unei situații extraordinare sau buna-credință a debitorului, acestea urmând să rezulte *ex lege*, contrar celor statuate prin Decizia Curții Constituționale nr. 623/2016, prin care s-a reținut că impreviziunea are caracter judiciar, neputând fi prezumată *ope legis*, și că, pentru a putea beneficia de protecția Legii nr. 77/2016, debitorul trebuie să fie de bună credință.

Prin urmare, instituirea unor prezumții absolute de impreviziune, astfel cum se prevede la dispozițiile privitoare la art. 4 alin. (1¹) și art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, încalcă art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 1 alin. (5) în componenta sa referitoare la calitatea lege, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și cele ale art. 124 privind înfăptuirea justiției.

2. Încălcarea art. 15 alin. (2) coroborat cu art. 1 alin. (3) și art. 147 alin (4) din Constituție

Decizia Curții Constituționale nr. 623/2016 a vizat **art. 11 din lege, care era o normă tranzitorie și făcea aplicabilă legea și contractelor aflate în curs de derulare, încheiate înainte de intrarea ei în vigoare.**

În acest context, Curtea Constituțională a decis că prin expresia ”*în vederea echilibrării riscurilor contractuale*” trebuie să se înțeleagă, *de iure*, o condiție suplimentară de existență a impreviziunii. Însă, *cu privire la contractele încheiate sub imperiul Codului civil din 1864, impreviziunea a fost și trebuie înțeleasă exclusiv în contextul Codului civil din 1864 și al doctrinei vremii* (par. 99 din decizie și par. 102 din decizie), ca având **un caracter eminentamente judiciar și, mai exact, pretorian.**

Iată de ce, în Decizia nr. 623/2016 se face o amplă analiză a condițiilor și a soluțiilor impreviziunii (adaptarea contractului și, în ultimă instanță, darea în plată), astfel încât, **pentru contractele încheiate sub imperiul Codului civil din 1864, impreviziunea, astfel cum a fost statornicită de CCR, este singura soluție constituțională acceptabilă, nefiind de conceput ca aceste eventuale noi modificări ale legii dării în plată să poată să fie aplicate în mod retroactiv acestor contracte.** Din acest punct de vedere, în contextul în care art. 11 din lege a rămas nemodificat, noile dispoziții sunt vădit neconstituționale în raport cu art. 15 alin. (2) referitor la principiul neretroactivității legii civile noi, **în măsura în care s-ar aplica contractelor încheiate și rămase exclusiv sub imperiul Codului civil din 1864.**

În mod expres CCR și-a întemeiat considerentele deciziei 623/2016 pe dispozițiile Codului civil din 1864 (art. 960 și art. 970), ceea ce înseamnă că, în viziunea CCR, *normele de drept substanțial* în materia impreviziunii sunt, pentru această categorie de contracte, cele din vechiul Cod civil. Legea dării în plată a devenit aplicabilă acestor contracte încheiate sub imperiul vechiului Cod civil, *doar în ceea ce privește normele de procedură.*

Prezumțiile legale au o natură juridică mixtă, de drept substanțial și de drept procesual (mijloace de probă). Anterior, erau reglementate în vechiul Cod civil, iar, în prezent, sunt reglementate în noul Cod de procedură civilă (art. 327-329). Dincolo de această calificare juridică, prezumțiile legale instituite prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 sunt puternic încarnate în substanța materiei reglementate și sunt de natură să schimbe practic întreaga paradigmă a impreviziunii, astfel cum a fost concepută sub imperiul vechiului Cod civil și cum a fost configurată de Curtea Constituțională.

De aici rezultă că, în realitate, scopul urmărit de legiuitor nici nu poate fi atins în mod legal și constituțional prin noua lege, în condițiile în care procesele aflate pe rolul instanțelor de judecată au ca obiect în continuare contracte încheiate sub imperiul vechiului Cod civil. Or, în cazul acestor contracte, astfel cum a statuat Curtea Constituțională, *impreviziunea este cea*

consacrată în Codul civil din 1864, astfel cum a fost explicată pe larg prin Decizia nr. 623/2016.

De altfel, același ar trebui să fie raționamentul și pentru contractele încheiate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016, dar sub imperiul noului Cod civil, precum și pentru cele încheiate înainte de intrarea în vigoare a acestei noi legi, condițiile impreviziunii fiind cele reglementate de art. 1271 C. civ., în cadrul căruia nu se regăsește niciuna dintre noile prezumții legale.

Mai mult decât atât, reglementarea intră în coliziune și cu dispozițiile art. 26 C.proc.civ., care reglementează expres legea aplicabilă mijloacelor de probă, în sensul că, în ceea ce privește condițiile de admisibilitate și puterea doveditoare a probelor preconstituite și a **prezumțiilor legale**, este aplicabilă legea în vigoare la data producerii ori, după caz, a săvârșirii faptelor juridice care fac obiectul probațiunii. Este o soluție firească, în materia admisibilității mijloacelor de probă, care face aplicația corectă a principiului neretroactivității legii, consacrat de Constituție.

Toate litigiile generate în aplicarea Legii nr. 77/2016 sunt supuse, prin ipoteză, noului Cod de procedură civilă.

Rezultă că, în lumina art. 26 din C.proc.civ., instituirea unor prezumții de impreviziune este neconstituțională – atât în raport cu art. 1 alin. (3) și (5), cât și cu art. 15 alin. (2) din Constituție, pentru că:

- a. este de neconceput ca legiuitorul să reglementeze imprevizibilul, indiferent de momentul încheierii contractelor de credit sau a intervenirii evenimentului prezumat.
- b. în cazul contractelor încheiate sub imperiul C.civ.1864 (cele care au fost cu adevărat vizate de Legea nr. 77/2016, ceea ce explică și referirea la vechiul C.civ. în analiza realizată prin Decizia CCR nr. 623/2016], când faptul impreviziunii (prezumat) s-a petrecut în condițiile crizei economice din perioada 2009 și anii care au urmat, această prezumție ar fi trebuit să fie reglementată de legea în vigoare la data producerii faptului (impreviziunii); or, la acel moment, legea în vigoare nu prevedea astfel de prezumții legale;
- c. în cazul contractelor încheiate sub imperiul noului Cod civil și până la data la care ar intra în vigoare Legea de modificare a L. 77/2016, raționamentul de la pct b) de mai sus rămâne valabil dacă faptul impreviziunii s-ar fi petrecut anterior datei intrării în vigoare a acestei modificări legislative;
- d. în cazul contractelor încheiate sub imperiul noului Cod civil după data la care ar intra în vigoare Legea de modificare a L. 77/2016, dacă faptul impreviziunii ar interveni ulterior intrării în vigoare a Legii de modificare a L. 77/2016, raționamentul de la pct a) de mai sus este pe deplin aplicabil.

Rezultă faptul că prezumțiile de impreviziune astfel reglementate, sunt, practic, inadmisibile, pentru că, în cazul tuturor contractelor încheiate înainte de intrarea în vigoare a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016, echivalează cu o aplicare retroactivă, contrară art. 15 alin. (2) din Constituție, iar în cazul contractelor care vor fi încheiate după intrarea în vigoare a acestei noi legi, contravin art. 1 alin. (3) din Constituție.

3. Încălcarea art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, derivată din contradicția cu reglementarea impreviziunii din dreptul comun.

Prezumțiile au un rol important în toate sistemele de drept, însă ele trebuie să aibă o bază rezonabilă, să fie justificate de rațiuni superioare și să nu aducă atingere în mod arbitrar unor drepturi fundamentale. Mai mult, legea care instituie anumite prezumții trebuie să fie clară și inteligibilă, iar prezumția trebuie să evoce ideea de drept, de just, pentru a avea legitimitate. Așa cum dreptul penal și contravențional nu ar putea fi concepute fără prezumția de nevinovăție, în materie contractuală, prezumția naturală, care stă la baza forței obligatorii a contractului, este în sensul că, de regulă, situația avută în vedere de părți se menține (*rebus sic stantibus*) și că părțile, la încheierea contractului, și-au asumat riscurile normale care pot să apară pe durata executării acestuia, debitorul fiind ținut să execute întocmai obligația.

În primul rând, reglementarea unor prezumții de impreviziune este *de plano* inacceptabilă.

Analizând noua lege prin prisma **caracterului judiciar al impreviziunii**, se poate observa că, practic, acesta este anihilat, scopul urmărit de legiuitor fiind, în realitate, acela de a reveni la viziunea inițială a legii, pe care Decizia CCR nr. 623/2016 a repudiat-o.

Potrivit art. 327 C. proc. civ., prezumțiile, fie legale, fie judiciare, sunt consecințele pe care legea sau judecătorul le trage dintr-un fapt cunoscut spre a stabili un fapt necunoscut. Prezumțiile presupun că, dată fiind imposibilitatea sau dificultatea de a face dovada directă a faptului pretins, cel în cauză poate face dovada unui fapt conex pentru a deduce existența faptului pretins. Evident, între cele două fapte trebuie să existe o legătură strânsă și un grad de probabilitate ridicat, în sensul că existența dovedită a faptului conex face posibilă stabilirea existenței faptului pretins.

Or, faptul pretins și necunoscut, respectiv impreviziunea, presupune, la rândul lui, două elemente: o cauză, adică o împrejurare excepțională, exterioară părților și un efect, adică obligația a devenit excesiv de oneroasă.

O prezumție de impreviziune este, din punct de vedere logico-juridic, o construcție evident artificială și illogică, pentru simplul motiv că, *per se*, fiind vorba de fapte obiective, ele pot fi dovedite cu orice mijloace de probă, neexistând niciun impediment pentru ca debitorul consumator să facă o asemenea dovadă. Generarea, așadar, de către legiuitor, a unor prezumții de impreviziune nu are niciun fundament și nicio logică juridică. Pretinsa practică neunitară, adică simpla nemulțumire a consumatorilor pentru modul în care instanțele de judecată soluționează unele sau altele dintre cauzele deduse judecății nu poate constitui o rațiune suficientă pentru a institui prezumții artificiale de impreviziune.

Mai mult decât atât, fiind vorba de o împrejurare de fapt excepțională, *de plano*, nu se vede cum aceasta ar putea fi prezumată. Absurdul reglementării rezultă cu evidență din faptul că, oricum, între faptul pretins (situația de impreviziune) și prezumțiile legale instituite nu există nicio conexitate reală, adică *per se* prezumțiile nu evocă în mod univoc sau cu un grad ridicat de probabilitate nici cauza de impreviziune, nici efectul acesteia.

De exemplu, creșterea gradului de îndatorare a debitorului, executarea silită a imobilului adus în garanție și/sau dezechilibrul contractual (generic reglementat) pot fi generate de multiple cauze, inclusiv cauze subiective care țin doar de persoana consumatorului (ex. consumatorul a mai contractat unul sau mai multe credit(e) etc). *Lipsa unei conexități reale între impreviziune*

(faptul pretins) și aceste fapte conexe pe care se greșează prezumțiile legale face ca reglementarea să depășească limitele rezonabile, îngrădind în mod anormal cercetarea judecătorească a cauzei deduse spre soluționare și dreptul la apărare al creditorului, într-o materie în care consumatorul rămâne pe deplin liber să facă probațiunea situației de impreviziune și chiar poate s-o facă, dacă, desigur, există, iar instanța de judecată poate și trebuie, la rândul său, să judece pe baza tuturor probelor administrate.

Prin urmare, caracterul judiciar al impreviziunii ține chiar de esența acesteia, ca excepție de la forța obligatorie a contractului, astfel cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 623/2016. În realitate, prezumând impreviziunea, practic noua lege tinde, ca și Legea nr. 77/2016, în forma inițială, anterioară Deciziei 623/2016, să înlăture rolul instanței de judecată și să facă din procedura dării în plată o procedură aflată la discreția consumatorului, în cadrul căreia instanța de judecată să efectueze doar o verificare formală, iar nu o veritabilă judecată.

În al doilea rând, existența unei prezumții generale de impreviziune (art. 4 alin. 1¹ lit. c, coroborat cu art. 4 alin. 3 și 4), bazată pe calitatea de consumator este vădit inacceptabilă și în contradicție flagrantă cu Decizia CCR 623/2016.

Analizând prezumțiile de impreviziune instituite la alin. (1¹) al art. 4, se observă faptul că acestea nu au un caracter limitativ, exhaustiv. Astfel, sunt enumerate expres, ca fiind prezumții speciale de impreviziune, următoarele fapte conexe: (a) cursul de schimb al monedei a crescut cu cel puțin 20% față de nivelul cursului de la data contractării; (b) gradul de îndatorare al debitorului a depășit cu cel puțin 20% nivelul maxim al gradului de îndatorare stabilit de BNR; (c) debitorul a fost executat silit prin vânzarea imobilului cu destinația de locuință. Dincolo de aceste prezumții exemplificative, care oricum sunt profund discutabile și irelevante pentru o situație reală de impreviziune, textul instituie o *prezumție generală de impreviziune în orice alte cazuri care relevă un dezechilibru contractual. Mai departe, alin. (3) al art. 4 statuează cu caracter general că: "impreviziunea este prezumată în favoarea consumatorului care formulează o notificare potrivit art. 5 sau art. 8 alin. (5) din lege", iar alin. (4) al art. 4 face referire la o "prezumție de dezechilibru", care, de asemenea, are un caracter general.*

Rezultă că, dincolo de enumerarea de la pct. (a)-(c) ale alin. (1¹) al art. 4, se instituie, în cascadă, mai multe *prezumții generale: o prezumție generală de impreviziune, bazată, la rândul ei, pe o prezumție generală de dezechilibru, bazată, la rândul ei, pe calitatea de consumator a debitorului, bazată, pe o poziție de inegalitate în raport cu profesionistul. De aici, ideea că "dezechilibrul trebuie prezumat în favoarea consumatorului", deci și impreviziunea ar trebui prezumată (a se vedea motivarea amendamentului de la pct. 4 din Raportul Comisiei buget, finanțe de la Senat).*

De plano, o asemenea reglementare este inacceptabilă, pentru că impreviziunea nu se poate fundamenta pur și simplu pe calitatea de consumator, aspect care a fost neechivoc stabilit de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 623/2016 și care rezultă clar din cuprinsul art. 1271 C.civ. Impreviziunea presupune o împrejurare excepțională, independentă de voința și de calitatea părților, care face ca obligația asumată să devină excesiv de oneroasă.

O asemenea prezumție generală de dezechilibru contractual și de impreviziune este neconstituțională, pentru că, practic, anihilează cerințele impreviziunii din dreptul comun și acreditează ideea că toți consumatorii sunt, prin ipoteză, într-o situație de impreviziune generalizată și perpetuă. Însăși ideea de impreviziune este pervertită.

Onerozitatea excesivă, ca efect al unei împrejurări imprevizibile, conduce, natural, la ideea unui *dezechilibru grav, excepțional și injust*, a cărui rezolvare justifică abdicarea de la principiul forței obligatorii a contractului și instituirea unor remedii, fie în sensul adaptării, fie în sensul încetării contractului, astfel cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 623/2016. Cerința unui simplu ”dezechilibru” prezumat înfrânge, așadar, însăși ideea de impreviziune.

Această prezumție intră în contradicție și cu alte reglementări în materia protecției consumatorului, precum Legea nr. 193/2000, sediul materiei cu privire la analiza și constatarea de către instanța de judecată a clauzelor abuzive, care se referă la un dezechilibru ”*semnificativ*” ca și cauză generatoare de remedii (specificate expres de legea astfel cum a transpus aceasta directiva europeană relevantă), iar nu la orice fel de dezechilibru care s-ar constata între profesionist și consumator.

De altfel, motivarea amendamentului cu acest conținut, în sensul că ”dezechilibrul s-ar prezuma” potrivit deciziilor CJUE este incorect. În primul rând, CJUE s-a pronunțat în materia clauzelor abuzive, în aplicarea Directivei 93/1993, iar extrapolarea acestei reglementări și a practicii CJUE în materia dării în plată și a impreviziunii (ca instituție de drept comun) este neavenită, fiind două materii total diferite și cu raporturi diferite în timp (e.g. clauzele abuzive trebuie să fi existat de la momentul semnării contractului în timp ce impreviziunea presupune un eveniment ulterior semnării și independent de acțiunea/voința vreuneia dintre părți). În al doilea rând, atât timp cât însăși Directiva 93/1993 a stabilit condițiile pe care instanța este obligată să le verifice în analiza unei cauze deduse judecării astfel încât să se asigure respectarea echilibrului contractual (prezumat), jurisprudența CJUE nu avea cum să prezume un asemenea dezechilibru, ci, cel mult, să aibă în vedere o eventuală poziție de inegalitate între părți la semnarea contractului, generată de cunoștințele și puterea economică a profesionistului. Nu se poate pune semnul egalității între această eventuală inegalitate și afectarea echilibrului contractual.

Mai mult, prin Decizia nr. 414/2018, Curtea Constituțională s-a pronunțat în mod expres, în sensul că nici măcar starea de insolvență a persoanei fizice nu poate constitui un indicator al impreviziunii, în sensul că instanța de judecată „*nu va analiza dacă patrimoniul debitorului se caracterizează prin insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor, pe măsură ce acestea devin scadente, ci își va limita analiza la dinamica obligațiilor reciproce întemeiate pe contractul de credit și, în măsura în care va ajunge la concluzia că această dinamică este de natură să conducă la ruina contractuală a debitorului, prin materializarea riscului supraadăugat, va putea constata că, referitor la contractul de credit astfel analizat, a intervenit impreviziunea. Așadar, instanța judecătorească, în evaluarea impreviziunii, nu poate împrumuta elemente/criterii specifice procedurii insolvenței persoanei fizice.*”

În al treilea rând, prezumțiile *speciale* de impreviziune, enumerate exemplificativ, la art. 4 alin. (1¹) lit. (a)-(c) sunt artificiale și nu au niciun suport juridic și economic.

(a) cazul de impreviziune prezumată referitor la creșterea cursului de schimb valutar cu mai mult de 20% față de momentul contractării creditului;

Inițiatorul a invocat aplicarea prevederilor Directivei 2014/17² pentru a justifica acest prag de 20%, însă denaturează voința legiuitorului european, astfel cum a fost aceasta transpusă în legislația română prin prevederile OUG 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile. Sensul și scopul reglementării europene a fost altul, și anume de a oferi posibilitatea consumatorilor supuși riscului de creștere a cursului valutar de a obține suficiente informații, încă de la semnarea contractului, dar și pe parcursul desfășurării contractului, astfel încât aceștia să ia decizia de creditare în perfectă cunoștință de cauză și să solicite creditorului, dacă consideră necesar, să beneficieze de o protecție suplimentară, în materia creditelor încheiate în monedă străină astfel cum este aceasta reglementată în legislația aplicabilă.

Or, o măsură specifică de protecție a consumatorului, cum este aceea din reglementarea europeană, implementată prin OUG 52/2016 (art. 36), care instituie o obligație a profesionistului de avertizare a consumatorului în condițiile pragului de 20% de variație a cursului de schimb valutar, nu poate să fie transformată într-o cauză de impreviziune sau într-un criteriu de apreciere a onerozității excesive a obligației, pentru că, prin ipoteză, procentul de 20% nu poate fi conceput ca declanșator al unei stări de impreviziune. Având în vedere reglementarea acestei ipoteze în cuprinsul OUG nr. 52/2016, rezultă că se creează un paralelism de reglementare, cu efecte juridice diferite, ceea ce este inadmisibil. Prin urmare, *de plano*, procentul de 20% nu poate să fie reținut ca și criteriu de onerozitate excesivă a obligației consumatorului și, în niciun caz, ca și cauză prezumată de impreviziune, dacă, încă de la încheierea contractului consumatorul a fost informat cu privire la riscul valutar și posibila incidență a unui asemenea risc de depreciere cu 20%.

În acest sens, textul este, din nou, în contradicție cu Decizia CCR nr. 623/2016, care a inclus în sfera impreviziunii numai *"riscul supraadăugat"*, iar nu orice risc valutar, ceea ce înseamnă că, prin ipoteză, trebuie să fie vorba de un risc valutar major, care ar conduce la ruina debitorului, pentru a putea vorbi despre impreviziune.

În plus, oricum, potrivit deciziilor CCR, starea de impreviziune nu poate decurge exclusiv dintr-o circumstanță obiectivă, cum ar fi creșterea cursului valutar (care poate fi calificată ca situație neprevăzută, în sensul impreviziunii, doar în concret, în funcție de criterii, cum ar fi contextul în care a apărut, perioada de timp în care s-a ajuns la creșterea cursului valutar, fiind previzibilă în cazul creditelor contractate pe perioade îndelungate), ci este obligatorie și verificarea de către instanță a unor condiții subiective, referitoare la persoana debitorului.

Rezultă că pragul de 20% la care trebuie raportată fluctuația fluxului de schimb este arbitrar, pentru că nu există, în realitate, nicio justificare bazată pe un studiu de impact din punct de vedere economic și financiar-bancar. Totodată, ceea ce este specific impreviziunii este

² Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 Text - Art. 23 alin. (4) - *Statele membre se asigură că, în cazul în care un consumator deține un împrumut într-o monedă străină, creditorul avertizează consumatorul periodic, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, cel puțin în cazurile în care valoarea cuantumului total plătit de către consumator care rămâne de rambursat sau al ratelor periodice variază cu mai mult de 20 % în raport cu valoarea la care s-ar ridica dacă s-ar aplica cursul de schimb aplicabil la momentul încheierii contractului între moneda contractului de credit și moneda statului membru. Avertizarea îl informează pe consumator în legătură cu o creștere a cuantumului total plătit de către consumator, prezintă, după caz, dreptul de conversie într-o monedă alternativă și condițiile în care se poate efectua acesta și explică orice alt mecanism aplicabil pentru limitarea riscului ratei de schimb valutar căruia i se expune consumatorul.*

modificarea calitativă (și nu cantitativă) a condițiilor care fac executarea contractului excesiv de oneroasă pentru una dintre părți. Și în acest caz, garanțiile de autonomie și independență recunoscute instanței de judecată devin lipsite de conținut, întrucât impreviziunea se va analiza exclusiv prin raportare la fluctuația cursului de schimb al monedei creditului, fiind suficientă atingerea pragului de 20%, fără ca instanța să poată ține seama de toate elementele de fapt și de drept relevante.

Mai mult, legiferarea unei asemenea prezumții contravine prevederilor Codului Civil privitoare la aplicarea principiului nominalismului monetar. Astfel, în temeiul acestui principiu, debitorul este ținut să restituie suma creditului în moneda contractată, indiferent de variațiile contravalorii acesteia în monedă națională. Această interpretare a fost consfințită și în decizia Curții Constituționale nr. 62/2017 *“În virtutea principiului nominalismului monetar, suma acordată cu titlu de împrumut trebuie restituită întocmai, indiferent de valorizarea sau devalorizarea acesteia”* referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori. Din această perspectivă, legiferarea unei asemenea prezumții ar genera, pe lângă încălcarea deciziilor obligatorii ale Curții Constituționale, și încălcarea Constituției, atât prin raportare la art. 1 alin (5), cât și art. 15 alin. (2) prin atribuirea unor efecte juridice diferite față de normele de drept substanțial (Codul Civil de la 1864) aplicabile la data încheierii contractelor de credit.

(b) cazul de impreviziune prezumată referitor la creșterea gradului de îndatorare a debitorului față de cel de la momentul contractării creditului;

O astfel de reglementare permite și validează atitudini abuzive/ neglijente din partea debitorilor, deoarece, pe de o parte, textul *nu indică nicio cauză obiectivă și imprevizibilă a creșterii gradului de îndatorare*, iar, pe de altă parte, leagă incidența impreviziunii și, deci, a situației neprevăzute, de însăși conduita debitorului, pentru că gradul de îndatorare poate să crească și urmare a propriilor fapte, cum ar fi contractarea unor noi datorii, inclusiv credite ulterioare, concesiune din motive culpabile, pierderea locului de muncă și diminuarea veniturilor prin demisie etc.

În acest caz, prezumția se îndepărtează categoric de instituția impreviziunii, care nu doar că trebuie să fie consecința unor situații neprevăzute, străine de voința părților, dar trebuie să se refere la un debitor de bună-credință. În cazul impreviziunii, ceea ce interesează nu este gradul de îndatorare al debitorului *per se*, ci faptul că obligația a devenit excesiv de oneroasă dintr-o cauză obiectivă, neprevăzută. Dacă această condiție nu este îndeplinită, creșterea gradului de îndatorare nu are nicio semnificație juridică în planul impreviziunii. Creșterea gradului de îndatorare poate să aibă multiple cauze, altele decât impreviziunea, așadar, prezumția este străină materiei reglementate.

Numai dacă sunt îndeplinite și dovedite în prealabil condițiile impreviziunii, creșterea gradului de îndatorare a debitorului poate să aibă o semnificație, dar numai în etapa a doua a raționamentului juridic, atunci când urmează să se stabilească măsura, adică remediul concret prin adaptarea sau încetarea contractului.

Rezultă că prezumția astfel instituită este artificială și străină de structura logică a impreviziunii.

În plus față de argumentele de fond de mai sus, considerăm că legiferarea unei asemenea prezumții ar genera, pe lângă încălcarea deciziilor obligatorii ale Curții Constituționale, și încălcarea principiilor constituționale ale predictibilității, securității și clarității normei juridice, principii ce sunt incluse în conținutul sintagmei "stat de drept" indicat la art. 1 alin (3) din Constituție.

Astfel, formularea textului este lacunară în sensul în care nu este clar care este momentul la care ar trebui să se raporteze subiecții de drept vizați pentru a calcula cei 20%, în condițiile în care, raportat la realitățile economice, Banca Națională a României poate modifica periodic acest grad maxim de îndatorare aplicabil pentru creditele acordate la momentul intrării în vigoare a noi norme emise. Or, având în vedere că este vorba despre credite acordate pe perioade lungi de timp (până la 30 de ani), în care realitățile economice pot diferi semnificativ, iar evenimentele din viața unui om pot fi multiple și cu implicații economice diverse, inevitabil gradul de îndatorare al respectivului debitor va fi diferit de cel de la momentul acordării (dacă la acela se refera norma juridică), inclusiv din cauze culpabile ale debitorului. Deciziile Curții Constituționale au statuat că, în analiza existenței impreviziei, judecătorul trebuie să analizeze efectele evenimentului imprevizibil asupra raportului contractual dintre cele două părți și eventuala "ruină contractuală" și nu întreg patrimoniul/situația financiară a debitorului. Prin aplicarea unei asemenea prezumții se ajunge la suprapunere de reglementări cu legislația insolvenței persoanei fizice.

(c) cazul de impreviziune prezumată referitor la executarea silită a debitorului asupra bunului cu destinația de locuință, de asemenea, nu reflectă un caz de impreviziune, astfel cum această instituție a fost înțeleasă doctrinar și explicitată prin deciziile CCR.

În primul rând, impreviziunea este exclusă într-o asemenea ipoteză, pentru că nu poate fi vorba de un eveniment imprevizibil pentru debitor. Dimpotrivă, atunci când a constituit garanția asupra imobilului cu destinația de locuință creditorul și-a asumat riscul executării silite în caz de neplată, iar atunci când debitorul și-a asumat riscul evenimentului așa-zis imprevizibil, impreviziunea nu-și mai găsește aplicare. În plus, executarea silită în cazul creditelor imobiliare este reglementată legal prin OUG 50/2010, astfel încât se creează un paralelism legislativ în condițiile în care un proces reglementat legal devine un eveniment prezumat a crea starea de impreviziune a clientului și dezechilibrarea relațiilor contractuale.

În al doilea rând, executarea silită care are loc împotriva debitorului se prezumă a fi consecința propriei atitudini culpabile, în materia de răspundere contractuală operând prezumția de culpă prin simplul fapt al neexecutării obligațiilor asumate. Or, textul încalcă principiul răspunderii contractuale, consacrat de Codul civil dintotdeauna, fie vechi, fie nou, prezumând nu culpa, ci lipsa vinovăției debitorului consumator.

În plus, dincolo de împrejurarea că declanșarea executării silite pornește de la premisa neexecutării culpabile a obligațiilor debitorului, o astfel de reglementare permite și încurajează nu doar neexecutarea culpabilă, ci chiar neexecutarea intenționată, câtă vreme debitorul de re-credință, cunoscând efectul ștergerii de datorie ca urmare a executării silite a imobilului cu destinația de locuință, poate chiar să aleagă neexecutarea obligațiilor asumate, obținând ștergerea datoriei rămasă de executat, prin ipoteză, mai substanțială față de suma obținută prin vânzarea imobilului.

Rezultă că și aceste dispoziții legale încalcă Decizia CCR nr. 623/2016, care a statornicit în mod general obligatoriu faptul că, la aprecierea impreviziei, instanțele de judecată *trebuie să*

facă distincția necesară între debitorul care nu vrea și cel care nu poate să plătească. Or, aceste prezumții pun în aceeași categorie pe debitorii care nu pot cu cei care nu vor să restituie creditul și îi face pe toți beneficiarii prezumțiilor de impreviziune, ceea ce este inadmisibil.

De asemenea, prin Decizia CCR nr. 623/2016, s-a stabilit că *”Nici executarea de bunăvoie, nici cea silită a obligațiilor rezultate din contractul de credit nu presupune ruina debitorului în cazul intervenirii unei impreviziuni în executarea acestuia”* (par.125), astfel încât și această prezumție este nu numai lipsită de orice fundament logic, dar și contrară celor deja reținute de Curtea Constituțională.

4. Punctele 2 și 3 ale articolului unic din Lege, referitoare la art. 4 alin. (1³) și art. 4 alin. (3) din Legea nr. 77/2016, încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție

„Art. 4 alin. (1³) – Revine creditorului obligația de a dovedi în fața instanțelor de judecată faptul că debitorul care a făcut o notificare de dare în plată nu îndeplinește condițiile de admisibilitate, inclusiv condiția privind impreviziunea.”

.....

(3) Impreviziunea este prezumată în favoarea consumatorului care formulează o notificare în condițiile art. 5 sau art. 8 alin. (5) din lege.”

Prin aceste dispoziții se derogă de la dreptul comun în privința sarcinii probei, respectiv de la art. 249 C. proc. civ., potrivit căruia *„Cel care face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile anume prevăzute de lege.”*

Considerăm că o atare soluție legislativă contravine principiului legalității consacrat la art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât se instituie o prezumție relativă că față de debitorul care a făcut o notificare de dare în plată sunt întrunite condițiile de admisibilitate a cererii, inclusiv cele privind impreviziunea, creditorul fiind ținut să facă proba contrară, în opinia noastră imposibilă de realizat. Astfel, creditorul este ținut să facă o veritabilă *probatio diabolica*, fiind obligat să probeze unele fapte negative (neîntrunirea condițiilor stabilite pentru darea în plată) ce țin de situația personală a debitorului, fără a avea acces la mijloacele de probă necesare pentru răsturnarea prezumției.

Prin urmare, posibilitatea creditorului de a dovedi neîndeplinirea condițiilor de admisibilitate a dării în plată este iluzorie, întrucât art. 4 alin. (1³) și art. 4 alin. (3) deși *de jure* reglementează o prezumție relativă în favoarea debitorului, în practică aceasta are valoarea unei prezumții absolute, neputând fi răsturnată. Or, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (Decizia nr. 473/2013), *“orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat”*.

De asemenea, conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, scopul Convenției europene este acela de a garanta drepturi concrete și efective, iar nu drepturi teoretice și iluzorii³. De asemenea, prin Decizia nr. 623/2016, Curtea Constituțională a reținut că: *„posibilitatea părților din contractele respective de a prezenta situația de fapt dintr-un dosar în fața unei instanțe judecătorești este absolut necesară având în vedere că judecătorul trebuie*

³ Curtea EDO, *Airey împotriva Irlandei*, hot. din 09.10.1979, p.24.

să verifice această situație, astfel încât instituția dării în plată să nu fie un instrument discreționar pus la dispoziția doar a unei părți și, astfel, să dezechilibreze raportul contractual. Numai în acest fel se poate asigura, în aceste cazuri, respectarea principiului egalității armelor în cadrul procesului civil” (p. 116). Astfel, considerăm că dispozițiile încalcă și art. 21 alin. (3) și art. 124 din Constituție, care consacră, printre altele, dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare.

Prin urmare, considerăm că dispozițiile referitoare la art. 4 alin. (1³) și art. 4 alin. (3) din Legea nr. 77/2016 încalcă art. 1 alin. (5), art. 21 alin. (3) și art. 124 din Constituție.

5. **Punctul 6 al articolului unic din lege, referitor la art. 7 alin (1¹) din Legea nr. 77/2016, coroborat cu pct. 2 din lege, referitor la art. 4 alin. (1²) din Legea nr. 77/2016, încalcă art. 21 din Constituție**

Potrivit *alin (1¹) al art. 7* din lege:

(1¹) Contestația creditorului trebuie precedată, în mod obligatoriu, de o propunere adresată de acesta debitorului, prin care să încerce restabilirea utilității sociale a contractului de credit.

În primul rând, textul este criticabil deoarece nu există o corelare între termenul pentru formularea contestației la notificarea de dare în plată (10 zile de la comunicare) și obligația suplimentară instituită prin acest text.

Astfel, propunerea de adaptare a contractului este o veritabilă procedură prealabilă formulării contestației, din moment ce este prevăzută cu caracter obligatoriu. Așa fiind, înseamnă că parcurgerea acestei proceduri devine o veritabilă condiție de admisibilitate a contestației pe care o poate formula creditorul la notificarea de dare în plată.

Or, textul nu stabilește un termen în care această procedură prealabilă obligatorie ar trebui parcursă de către creditor, dar, pe de altă parte, se menține termenul de 10 zile pentru formularea contestației, ceea ce înseamnă, prin ipoteză, că și procedura prealabilă trebuie să fie îndeplinită tot în acest interval, ceea ce este, în mod obiectiv rezonabil, imposibil.

Aceasta cu atât mai mult cu cât, potrivit alin. (1²) al art. 4 există obligația de a renegocia contractul, iar *”renegocierea trebuie să fie efectivă prin raportare la noua realitate”*.

Legea îl pune pe creditor în situația de a nu avea în mod obiectiv posibilitatea de a parcurge eficient procedura prealabilă, anterior formulării contestației, care ar deveni astfel susceptibilă de a fi respinsă ca inadmisibilă. O astfel de consecință conduce la încălcarea prevederilor art. 21 din Constituție, referitor la liberul acces la justiție.

În al doilea rând, reglementarea nu este corelată nici cu prevederile OUG 52/2016 aplicabilă creditelor imobiliare acordate consumatorilor, prin care se stabilesc reguli de comunicare și conlucrare cu consumatorul aflat în dificultate de plată și care conferă deja pârghii legale pentru sprijinirea consumatorului aflat în dificultate de plată, fără a fi necesară introducerea unei dispoziții exprese atât de categorice, cu efecte în plan procesual, în legea privind darea în plată. Astfel, art. 46-50 din OUG 52/2016 stabilesc informațiile și tipurile de soluții pe care creditorul le transmite consumatorului cel mai târziu după înregistrarea unui număr de 60 de zile de

întârziere la plata creditului, soluții adaptate fiecărui caz în parte, cum sunt: refinanțarea, amânări la plată, prelungirea duratei creditului, conversia creditelor etc.

Dacă legiuitorul ar fi dorit să instituie cu adevărat o procedură prealabilă de negociere reală și efectivă, aceasta ar fi trebuit să fie *prealabilă notificării de dare în plată, cum, de altfel, prevede și art. 1271 C. civ., prin stabilirea unui termen rezonabil în care părțile să ajungă la un acord, iar, în lipsa unui acord, debitorul să poată recurge la instrumentul notificării de dare în plată.*

De altfel, este un non-sens să se impună o asemenea procedură prealabilă contestației. Atât timp cât banca face contestație, înseamnă că a considerat că nu sunt îndeplinite condițiile impreviziunii. Prin urmare, se creează o contradicție logică, pentru că nu are ce utilitate socială să se restabilească atât timp cât contestația se formulează tocmai pentru a se dovedi că nu a existat o cauză de impreviziune și contractul nu și-a pierdut utilitatea socială.

În orice caz, inițiativa de negociere ar trebui întotdeauna să aparțină debitorului, fiindcă acesta este cel care consideră contractul de credit nemiareflectând echilibrul contractual.

6. Punctul 7 al articolului unic din lege, referitor la art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție

Potrivit textului criticat:

“(4) Până la soluționarea definitivă a contestației formulate de creditor se menține suspendarea oricărei plăți către acesta, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului. De la data comunicării notificării de dare în plată, executările silite aflate în derulare, inclusiv popririile, se suspendă automat.”

Textul este neclar și redundant, suspendarea executării silite, indiferent de forma în care se realiza, era deja prevăzută, iar poprirea este doar o formă de executare silită, la rândul său vizată de efectul suspensiv prevăzut deja de lege.

De asemenea, textul este neclar din perspectiva sintagmei „suspendarea automată”, care este o sintagmă non-juridică. În orice caz, notificarea de dare în plată trebuie comunicată și executorului judecătoresc, pentru ca acesta să ia act de suspendarea judecării. Reglementarea nu este, așadar, oricum corelată cu prevederile dispozițiilor Codului de procedură civilă.

7. Punctul 8 al articolului unic din lege, referitor la art. 7 alin. (5¹) din Legea nr. 77/2016 încalcă art. 1 alin. (5), art. 16 și art. 44 din Constituție

„Art. 7 - (5¹) Pe perioada cât notificarea de dare în plată a fost efectivă, atât ratele cât și dobânzile și penalitățile, vor putea fi pretinse de la debitor doar dacă creditorul probează că acesta a fost de rea credință.”

Potrivit dreptului comun în materia răspunderii civile contractuale, „*orice persoană trebuie să își execute obligațiile pe care le-a contractat*”, iar „*atunci când fără justificare nu își îndeplinește această îndatorire, ea este răspunzătoare de prejudiciul cauzat celeilalte părți și este obligată să repare acest prejudiciu, în condițiile legii*” (art. 1350 C. civ.). Punctual, în

privința întârzierii la plata obligațiilor bănești, art. 1353 alin. (1) teza I C. civ. stabilește că „în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii, de la scadență până la momentul plății, în cuantumul convenit de părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu.”

Observăm, astfel, că prin dispozițiile art. 7 alin. (5¹) se instituie o derogare de la dreptul comun în materie, în sensul că, deși contestația creditorului a fost admisă, debitorul care a făcut o notificare de dare în plată nu va datora ratele, dobânzile și penalitățile aferente perioadei în care plățile au fost suspendate, cu excepția situației în care a fost de rea-credință, formulând o cerere de dare în plată în mod abuziv. Textul introduce, așadar, o limitare legală a răspunderii debitorului, care nu va fi ținut pentru acoperirea prejudiciului cauzat din culpă.

În primul rând, apreciem că această soluție legislativă contravine principiului securității juridice, întrucât nu se încadrează organic în sistemul legislației, contravenind reglementărilor Codului civil din materia răspunderii contractuale fără a exista o fundamentare adecvată a noii reglementări.

În al doilea rând, considerăm că dispoziția încalcă principiul legalității și principiul egalității în fața legii, prin raportare la debitorii care, aflați în imposibilitate temporară de plată, nu formulează o notificare de dare în plată, și care vor fi ținuți, potrivit art. 1350 și 1353 alin. (1) teza I C. civ., la achitarea integrală a prejudiciului, inclusiv la daune moratorii pentru care prejudiciul se prezumă absolut. Astfel, se observă că debitorii exceptați de la plata acestor sume, deși contestația creditorului a fost admisă, se află într-o poziție privilegiată, generată de propria culpă, contrar principiului *nemo audituri propriam turpitudinem allegans*. Or, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, „situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rational.” (a se vedea Decizia nr. 573/2011, Decizia nr. 366/2014 ș.a)

În al treilea rând, formularea notificării de dare în plată nu poate constitui cauză de stingere parțială a datoriilor debitorului, cel puțin în ce privește capitalul, dobânzile și comisioanele, executarea contractului fiind doar suspendată pe durata soluționării contestației, o interpretare contrară fiind susceptibilă de a genera abuzuri din partea consumatorilor **cu încălcarea dreptului de proprietate privată al creditorului, consacrat constituțional**.

În plus, nu este specificată calea procedurală pe care creditorul ar avea-o la dispoziție pentru a proba reaua credință a debitorului, în contextul în care este evident că părțile, aflându-se în executarea contractului, debitorul datorează capitalul și accesoriile în temeiul contractului o dată reluat, drepturile creditorului de a încasa suma împrumutată și accesoriile decurgând din contractul valabil încheiat.

Or, dreptul de creanță este protejat, ca orice alt bun, de art. 44 din Constituție și, respectiv, art. 1 din Protocolul adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Curtea a stabilit că drepturile de creanță sunt protejate ca bunuri, indiferent dacă izvorăsc din contracte⁴, îmbogățire fără justă cauză, răspundere civilă delictuală⁵, din răspunderea pentru executarea cu întârziere a unei obligații (dobânzi)⁶ ori dacă sunt dispuse printr-o hotărâre judecătorească -

⁴ Curtea EDO, *Raffineries grecques Stran et Stratis Andreadis c. Grèce*, Hotărârea din 9 decembrie 1994, § 59.

⁵ Curtea EDO, hotărârea din 20 nov. 1995, *Pressos Compania Naviera S.A. și alții împotriva Belgiei*.

⁶ Curtea EDO, hotărârea din 22 mai 2008, *Meïdanis împotriva Greciei*, cererea nr. 33977/06.

cheltuieli de judecată⁷. Condiția esențială este ca acea creanță să fie suficient de bine caracterizată pentru a fi exigibilă⁸. În cazul de față, creanța băncii față de debitor reprezintă un bun în sensul Convenției. De asemenea, **ipoteca și celelalte garanții** sunt bunuri protejate de Convenție.

Chiar dacă dreptul de proprietate nu este un drept absolut, limitările aduse acestuia trebuie să fie rezonabile și să respecte principiul proporționalității restrângerii, prevăzut de art. 53 din Constituție. Noua reglementare nu respectă această exigență, fiind evident că, în realitate, se realizează o stingere parțială a datoriei cu sumele datorate (rate și dobânzi) pe toată durata suspendării, ceea ce este inacceptabil. Stingerea datoriei nu se poate realiza decât dacă ar fi existat o cauză reală de impreviziune, respectiv dacă contestația creditorului ar fi fost respinsă. Însă, recunoașterea unui efect de stingere a datoriei, fie și parțială, pe durata suspendării, în condițiile admiterii contestației creditorului și a anulării notificării, conduce la îmbogățirea fără just temei a debitorului. Niciodată suspendarea executării unui contract sau a executării silite, ca măsură provizorie, nu are un asemenea impact asupra creanței creditorului, în sensul diminuării acesteia cu sumele care ar fi fost datorate pe perioada suspendării.

Vă rugăm să constatați că textul este în mod vădit neconstituțional, pentru că încalcă dreptul de proprietate al creditorului și este în contradicție cu însăși practica Curții Constituționale care a calificat expres suspendarea tuturor plăților ca un mecanism pur procedural, cu efect provizoriu, care nu este de natură să afecteze creanța băncii, în cazul în care contestația băncii este admisă.

Prin urmare, dispozițiile referitoare la art. 7 alin. (5¹) din Legea nr. 77/2016 încalcă art. 1 alin. (5), art. 16 și art. 44 din Constituție.

În drept, ne întemeiem sesizarea pe dispozițiile art. 133, alin.(3) din Regulamentul Camerei Deputaților, cât și pe dispozițiile art. 15, alin.(1) și alin.(2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

⁷ Curtea EDO, hotărârea din 27 iulie 2006, *Kanayev împotriva Rusiei*, cererea nr. 43726/02.

⁸ Curtea EDO, hotărârea din 28 sept. 2004, *Kopecký împotriva Slovaciei*, cererea nr. 44912/98; Curtea EDO, hotărârea din 29 nov. 1991, *Pine Valley Developments Ltd și alții împotriva Irlandei*, § 51.

**Tabel cu semnatarii Sesizării Curții Constituționale a României
cu privire la Legea pentru modificarea Legii nr.77/2016 privind
darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii
obligațiilor asumate prin credite (PL-x nr. 10/2019)**

Nr. Crt.	Nume	Semnătura
1.	Turcan Raluca	
2.	Andronache Gabriel	
3.	Achiței Vasile Cristian	
4.	Alexe Costel	
5.	Anastase Roberta Alma	
6.	Ardelean Ben Oni	
7.	Balan Ioan	
8.	Bica Dănuț	
9.	Bodea Marius	
10.	Bode Lucian Nicolae	
11.	Boroianu Robert Aurel	
12.	Buican Cristian	
13.	Bumb Sorin-Ioan	
14.	Calista Mara Daniela	
15.	Cherecheș Florica	
16.	Cherecheș Viorica	
17.	Cozmanciuc Mugur	
18.	Culeafă Mihai	
19.	Cupșa Ioan	

20.	Dobre Victor Paul
21.	Dobrovie Matei-Adrian
22.	Fădor Angelica
23.	Gheorghe Daniel
24.	Gheorghe Tinel
25.	Gheorghiu Bogdan
26.	Ghilea Gavrilă
27.	Giugea Nicolae
28.	Gudu Vasile
29.	Heiuș Lucian
30.	Huțucă Bogdan Iulian
31.	Ioniță Antoneta
32.	Ionescu George
33.	Leoreanu Laurențiu
34.	Lungu Tudorița
35.	Mareș Mara
36.	Mihalescul Dumitru
37.	Moldovan Sorin-Dan
38.	Neagu Nicolae
39.	Nicoară Romeo Florin
40.	Olar Corneliu
41.	Oprea Dumitru
42.	Oros Nechita-Adrian
43.	Palăr Ionel
44.	Pirtea Marilen

45.	Popescu Pavel
46.	Popescu Virgil Daniel
47.	Preda Cezar
48.	Predoiu Marian-Cătălin
49.	Prișcă Razvan Sorin
50.	Raețchi Ovidiu- Alexandru
51.	Răcuci Claudiu Vasile
52.	Roman Florin Claudiu
53.	Romanescu Cristinel
54.	Săftoiu Ana- Adriana
55.	Schelean-Somfelean Valeria Diana
56.	Sitterli Ovidiu-Ioan
57.	Sighiartău Robert Ionatan
58.	Stamatian Vasile Florin
59.	Stroe Ionut Marian
60.	Șișcu George
61.	Șovăială Constantin
62.	Ștefan Ion
63.	Știrbu Gigel Sorinel
64.	Trăilă Cristina
65.	Varga Glad-Aurel
66.	Varga Vasile
67.	Vîlceanu Dan
68.	Voicu Mihai

69. ANGELE ALEXANDRU IOAN

TABEL CU SEMNĂTĂRII SESIZĂRII DE NECONSTITUȚIONALITATE
A LEGII PENTRU MODIFICAREA LEGII NR. 77/2016
PRIVIND DAREA ÎN PLATĂ A UNOR BUNURI IMOBILE
ÎN VEDEREA STINGERII OBLIGAȚIILOR ASUMATE
PRIN CREDITE (PLx 10/2019)

NR.	DEPUTAT	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	BARNA ILIE-DAN		USR
2.	BENGA TUDOR-VLAD		USR
3.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
4.	BULAI IULIAN		USR
5.	CHICHIRĂU COSETTE-PAULA		USR
6.	COSMA LAVINIA-CORINA		USR
7.	DAN NICUȘOR-DANIEL		afiliat USR
8.	DEHELEAN SILVIU		USR
9.	DRULĂ CĂTĂLIN		USR
10.	DURUȘ VLAD-EMANUEL		USR
11.	ION STELIAN-CRISTIAN		USR
12.	IURIȘNIȚI CRISTINA-IONELA		USR
13.	LUPESCU DUMITRU		USR
14.	MOȘTEANU LIVIU-IONUȚ		USR
15.	NĂSUI CLAUDIU-IULIUS-GAVRIL		USR
16.	POP RAREȘ-TUDOR		USR
17.	POPESCU NICOLAE-DANIEL		USR
18.	PRISNEL ADRIAN-CLAUDIU		USR
19.	PRUNĂ CRISTINA-MĂDĂLINA		USR
20.	RĂDULESCU DAN-RĂZVAN		USR
21.	RODEANU BOGDAN-IONEL		USR
22.	SEIDLER CRISTIAN-GABRIEL		USR
23.	STANCIU-VIZITEU LUCIAN-DANIEL		USR
24.	UNGUREANU EMANUEL-DUMITRU		USR
25.	VLAD SERGIU-COSMIN		USR
26.	ZAINEA CORNEL		USR
27.	ARSU ALIN IONUȚ		USR
28.			
29.			
30.			